

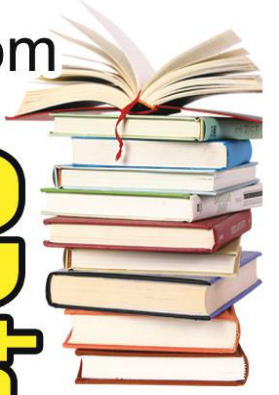

ఎస్ఎస్సి
పరీక్షల
క్యాలెండర్

సూర్య
www.suryaa.com

www.suryaa.com

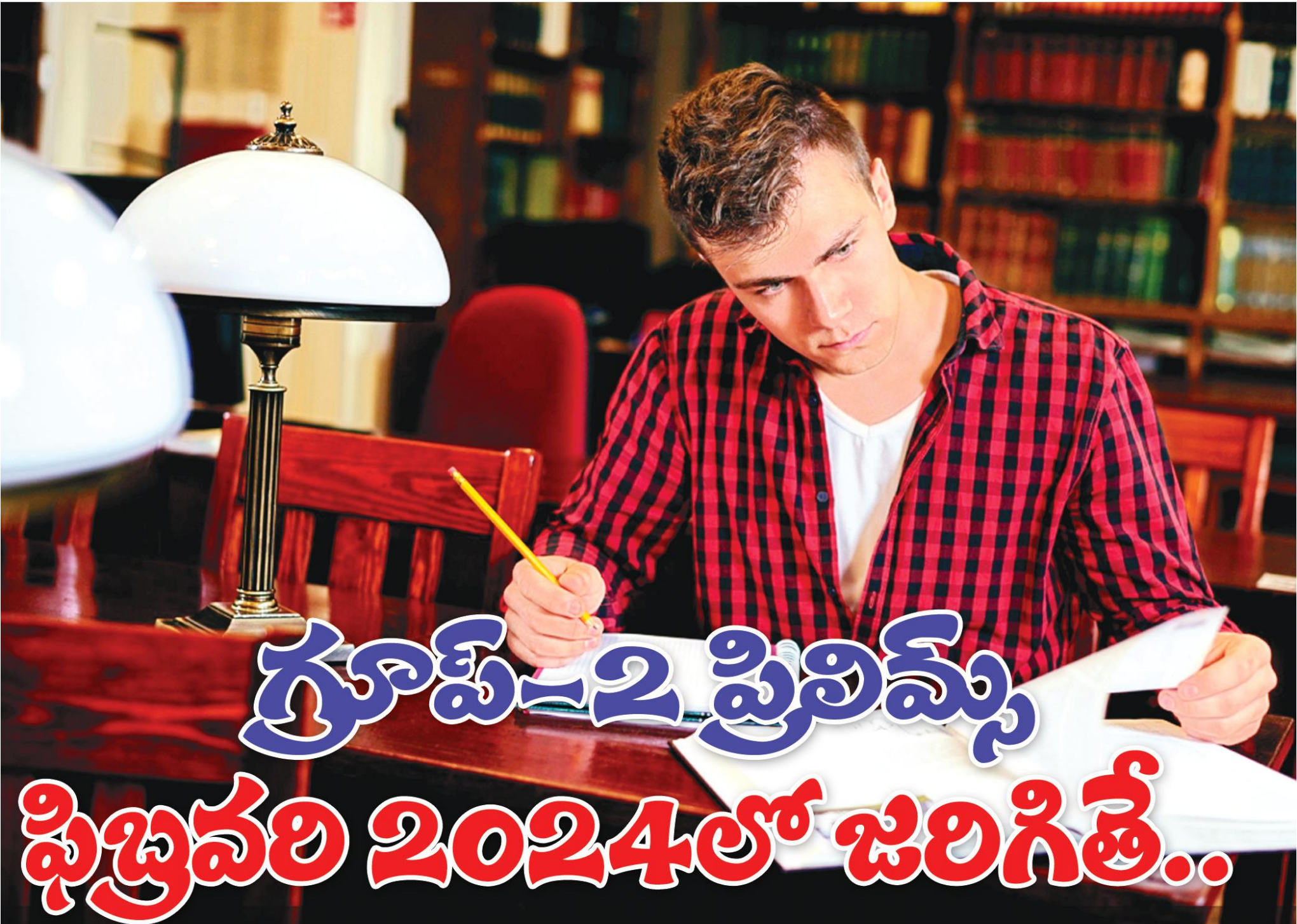
ప్రజ్ఞా

suryaapragna71@gmail.com

బుధవారం 15 నవంబర్ 2023

పేజీలు 8

గ్రూప్-1 ప్రీలిమ్స్

ఫిబ్రవరి 2024లో జరిగితే..

TSPSC Group(1) Prelims Previous Paper

భూగోళశాస్త్రం

సాసైటీ

ఎకానమి

APPSC GROUP-2 Exam

గ్రూప్-2 ప్రిలిమ్స్ ఫిబ్రవరి 2024లో జరిగితే.....?

చాలామంది ఉద్యోగార్థులు అనుకుంటున్న మాట... ఈ నెల చివరికి గ్రూప్-2 నోటిఫికేషన్ రాదు. ఇది వారిలో బలమయిన అనుమానం. ఎందుకంటే నోటిఫికేషన్ వస్తుందన్న ప్రకటనల పరంపరకు ఉద్యోగార్థులు అలవాడు పడినారు. కనుక ఎపిపిఎస్సీ తరుపున ఎలాంటి అధికారిక ప్రకటన వచ్చినా అభ్యర్థులు నమ్మకంతో ఉండడం లేదు. దీనికి తోడు ప్రివరేషన్ కూడా కొంతమంది పక్కన పెట్టేశారు. మరికొంత మంది మధ్యలో ప్రివరేషన్ కి కామాపెట్టి ఉద్యోగ ప్రకటన కోసం ఎదురుచూస్తున్నారు. ప్రకటన వస్తే ప్రీపేరవుదాం, లేకపోతే వేరే బతుకుతెరువు చూసుకుందామన్నది వారి అభిప్రాయం.

కాగా మీరు ఇక్కడ ఒకటి గమనించారా? ఈ సంవత్సరం ఏప్రిల్ చివరన నూతన సిలబస్, పరీక్షల పాట్రన్ వచ్చింది. అనంతరం 500 గ్రూప్-2 ఉద్యోగాలన్న విషయం వెలువడింది. అనంతరం తాజాగా 1000 పోస్టుల వరకు గ్రూప్-2 అనేది స్థిరపడింది. అంటే ఎ.పి.పి.ఎస్సీ నుండి గానీ ప్రభుత్వం నుండి గానీ నోటిఫికేషన్ లకి సంబంధించిన అంశం నత్తనడక నడిచినా కదలికలు మాత్రం స్పష్టంగా ఉన్నాయని తెలుస్తున్నది. ఈరోజు కాకపోయినా రేపయినా గ్రూప్-2 ఉద్యోగ ప్రకటన వస్తుంది. అందుకు సంబంధించిన కదలికలు జరుగుతున్నాయి అన్న విషయాన్ని అభ్యర్థులు గుర్తించాలి.

ఒక్కసారి అభ్యర్థులు తమని తాము ప్రశ్నించుకోవలసినది ఒకటే. అది గ్రూప్-2 ఈ నవంబరు నెల చివరన వచ్చి ప్రిలిమ్స్ కనక ఫిబ్రవరిలో జరిగితే మన పరిస్థితి ఏమిటి? గత నాలుగు సంవత్సరాల నుండి చదువుతూ వస్తున్నాం. చివరలో .... ఎలా?... అన్నది ఆలోచించాలి. నాకు తెలిసి గ్రూప్-1, గ్రూప్-2 పరీక్షలకు ప్రకటనలు ఇంచుమించుగా ఒకదాని వెంబడి మరొకటి రావచ్చును. ముందు మాత్రం గ్రూప్-2నే వచ్చే అవకాశాలు మెండుగా కనబడుతున్నాయి.

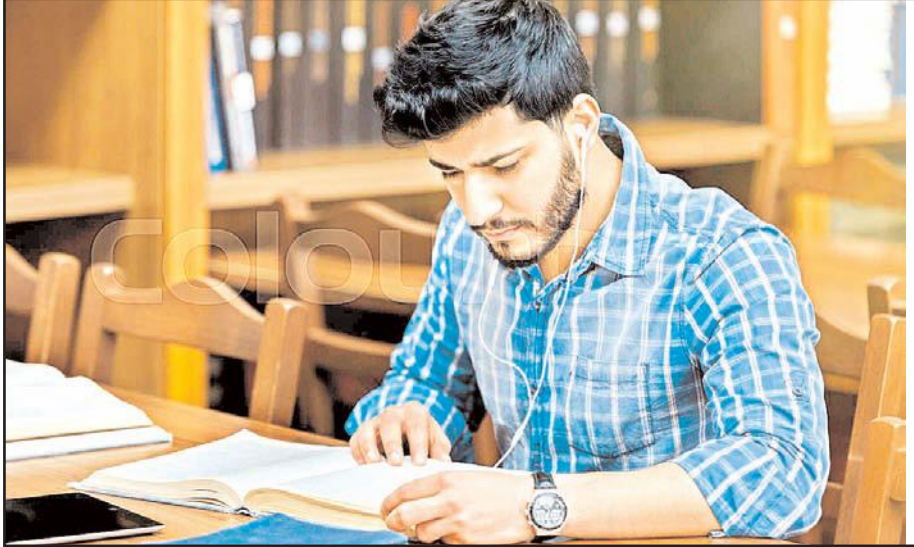
ఇక్కడ విచిత్రం ఏంటంటే చాలామంది అభ్యర్థులు ఇప్పటికీ ఫలానా సబ్జెక్టులో ఏమి చదవాలి? ఎలా మొదలెట్టాలి? అన్న ఆది దశలోనే ఉండడం. మరి కొందరు రకరకాల పుస్తకాల వేటలో ఉండడం. ఇంకా వేటాడుతూనే ఉంటే పరీక్షను పట్టేదెన్నడు? ఒక్కటి మాత్రం నిజం. చాలా కొద్దిమంది మాత్రం అత్యంత సీరియస్ గా ప్రీపేరవుతున్నారు. వాళ్ళ ప్రివరేషన్ ఎంత బలంగా ఉందంటే కొండచరియలు విరిగిపడినా వదలని పరిస్థితి. మీకు తెలుసా? సీరియస్ గా ప్రివరేషన్ చేసే అభ్యర్థులు ఇప్పటికే రెండోసారి రిపీట్ చివరిదశలో ఉన్నారు. మీకెలా తెలుసా? అని మీరదగవచ్చు. నాకు వాట్సాప్ లో ప్రశ్నలు వంపించి ఆన్సర్లు రాబడుతుంటారు. వాళ్ళు నాకు పంపే ప్రశ్నల స్థాయిని బట్టి వారి ప్రివరేషన్ అంచనా వేయగలం.

ఇప్పుడు అసలు విషయం..... 2024 ఫిబ్రవరిలో

ప్రిలిమ్స్ జరిగితే మనలోంచి ధైర్యంగా రాసేది ఎంత మంది? ఎంతమంది మనోనిబ్బరంతో గ్రూప్-2 ప్రిలిమ్స్ కి సిద్ధంగా ఉన్నారు? నేను....నేను....నేను... అని చెప్పుతున్నవారందరికీ కోటి కృతజ్ఞతలు. కానీ అనుమానాస్పదంగా తలలు ఊపేవారు ఈ రెండు నెలల్లో (డిసెంబరు, జనవరి) ప్రివరేషన్ ని రిఫర్ చేయడం కష్టం. ఉరుము ఉరిమి మంగళంపై పడ్డట్టుగా రాజోయే రోజుల్లో

ఉద్యోగాలు కదా! కనుక ప్రీపేరవుండి. **గ్రూప్-2 ప్రిలిమ్స్ లో ఏమున్నాయి?** గ్రూప్-2 ప్రిలిమ్స్ లో ఏమున్నాయి? ఒకటి, ఇండియన్ హిస్టరీ మొత్తం, జాగ్రఫీ అంతా, మరియు కరంట్ ఎఫైర్స్, మెంటల్ ఎబిలిటీ మరియు నూతనంగా 30మార్కులకి ..... ప్రవేశపెట్టిన ఇండియన్ సాసైటి. ఇక ఇండియన్ సాసైటిలో ఎలాంటి ప్రశ్నలు అడుగుతారో

ఏపీపిఎస్సీ నుండి నోటిఫికేషన్ లకి సంబంధించిన అంశం నత్తనడక నడిచినా కదలికలు మాత్రం స్పష్టంగా ఉన్నాయని తెలుస్తున్నది. గ్రూప్-2 ఈ నవంబరు నెల చివరన వచ్చి ప్రిలిమ్స్ ఫిబ్రవరిలో జరిగితే మన పరిస్థితి ఏమిటి? ప్రిలిమ్స్ జరిగితే మనలోంచి ధైర్యంగా రాసేది ఎంతమంది? మీ ప్రివరేషన్ ఎలా సాగుతోంది.. ఫైవర్స్ అయితే ప్రస్తుతం కేవలం ప్రిలిమ్స్ కే ప్రీపేరవుడం మంచిది. మెయిన్స్ జోలికి వెళ్ళవద్దు. అంతవరకెందుకు, సీరియస్ గా ప్రీపేర అయ్యేవారు కూడా ప్రస్తుతం మెయిన్స్ పక్కన పెట్టి ప్రిలిమ్స్ కే ప్రీపేరవ్వాలి. గ్రూప్-1 ప్రిలిమ్స్, గ్రూప్-2 ప్రిలిమ్స్ ఈ రెండింటిలోనూ 70% సిలబస్ కామన్ గానే ఉంది. కనుక ఒకే ప్రివరేషన్ తో రెండు పరీక్షలు రాయవచ్చును.

ఏదో ఒకరోజు సడన్ గా నోటిఫికేషన్ వెలువడవచ్చు. అప్పుడు పుస్తకాలను పట్టుకుంటే ప్రివరేషన్ కష్టం అవుతుంది. కనుక ఫైవర్స్ అయితే ప్రస్తుతం కేవలం ఫిబ్రవరిలోని ప్రిలిమ్స్ కే ప్రీపేరవుడం మంచిది. మెయిన్స్ జోలికి వెళ్ళవద్దు. అంతవరకెందుకు, సీరియస్ గా ప్రీపేర అయ్యేవారు కూడా ప్రస్తుతం మెయిన్స్ పక్కన పెట్టి ప్రిలిమ్స్ కే ప్రీపేరవ్వాలి. ఎందుకంటే ఇప్పటికే మెయిన్స్ కి ఒక రౌండ్ ప్రివరేషన్ పూర్తి చేసి ఉండాలి. ప్రిలిమ్స్ మాత్రం ఫిబ్రవరికి అటు ఇటుగా ఉండొచ్చు. కనుక మీరు ప్రివరేషన్ ఆపకండి.

ఇక చిన్నచిన్న ఉద్యోగాలు చేసేవారు కూడా ఉద్యోగ ప్రకటన వెలువడిన వెంటనే చేసే పనికి సెలవు ఇచ్చి ప్రివరేషన్ పై సీరియస్ గా కూర్చోండి. వేయి గ్రూప్-2

మనకి ఇంతవరకు తెలియదు. ఎందుకంటే ఈ టాపిక్ మొదటిసారిగా ప్రవేశపెట్టారు కనుక. కనుక మనం ఇప్పుడు చెప్పుకున్న ఈ ఐదు విభాగాలను కవర్ చేయాలి. నాకు తెలిసి మీరు కవర్ చేసే ఉంటారని అనుకుంటున్నాను.

నిజానికి గ్రూప్-2 కి ప్రిలిమ్స్ కమ్ మెయిన్స్ ప్రీపేర కావాలి. ప్రిలిమ్స్ నాటికే దాదాపుగా మెయిన్స్ ప్రివరేషన్ ని పూర్తి చేసుకొని ఉండాలి. కానీ అలా కానపుడు కనీసం ఇప్పుడైనా మెయిన్స్ ని పక్కన పెట్టి ప్రిలిమ్స్ కన్నా ప్రీపేరయితే చాలా మంచిది. మెయిన్స్ ని ప్రిలిమ్స్ ని మనం క్షియర్ చేసినప్పుడు చూద్దాము. ఇండియన్ హిస్టరీలో ఎక్కువగా కల్చర్ విభాగం పై దృష్టి పెట్టండి. జాగ్రఫీలో ఫాక్స్ పై దృష్టి పెట్టండి.

కరంట్ ఎఫైర్స్ ని అత్యంత లోతుగా ప్రీపేర అవ్వాలి. ఇక మెంటల్ ఎబిలిటీ మీకు కొట్టిన పిండే కదా! ఇక ఇండియన్ సాసైటికి వచ్చేసి సామాజిక అంశాలపై పట్టు సాధించండి.

నాకు మొన్న ఒక ఏస్పిరెంట్ అడిగారు... సార్!, నాకు మెంటల్ ఎబిలిటీ అంతగా రాదు, నేను ఆర్ట్స్ స్టూడెంట్ ని. కనుక మిగిలిన విభాగాలపై బాగా పట్టుంది అని. కానీ ఇది కుదరదు. దాదాపుగా అన్ని విభాగాలపై సమాన పట్టు ఉండాలి. మెంటల్ ఎబిలిటీ ప్రివరేషన్ లోని బలహీనతను, మిగిలిన విభాగాలలో బలంగా మార్చుకుంటే చాలదు. మెంటల్ ఎబిలిటీ కూడా సమాన స్థాయిలోనే ప్రీపేర అవ్వాలి. సో! ప్రిలిమ్స్ లోని అన్ని విభాగాలపై పట్టు సాధించాలన్నది గుర్తు పెట్టుకోండి. ఈనెల చివరన ఉద్యోగ ప్రకటనలు వస్తాయన్న బలమయిన భావజాలంతో ఉండండి. సింపుల్ గా చెప్పాలంటే ఆశావాదంతో ఉండండి. ఫిబ్రవరి 2024లోనే ప్రిలిమ్స్ జరుగుతుందన్న భావనతోనే ప్రివరేషన్ చేయండి. మనసా, వాచా, కర్మేణా సిస్టన్ ని నమ్మండి. ఎందుకనో ఉద్యోగ ప్రకటనలు అలస్యం అవుతున్నాయి. ఈ నిజాన్ని మనం చూస్తున్నాం.... అనుభవిస్తున్నాం.... ఈ నిజంలో మనం ఉన్నాం. కానీ నోటిఫికేషన్ వస్తుందనేది కూడా నిజమే. అప్పుడు, అంటే నోటిఫికేషన్ వచ్చిన తరువాత మనం చేసేదేమీ లేదు. కంగారు పడటం తప్ప.

మై డియర్ ఫ్రెండ్స్, ప్రివరేషన్ కి అంతుండదు, ఎంత చదివినా ఇంకా మిగిలే ఉంటుంది. కనుక ఒక బుక్ కో, ఒక ఆన్ లైన్ యాప్ కో స్టిక్ ఆన్ అవ్వండి. నాకు తెలిసి మీరు బాగానే చదివారు. ఈ డిసెంబరు నెలలో కూడా ప్రిలిమ్స్ కి, మిగిలిన అంశాలు ఏమన్నా ఉంటే చదవండి.

జనవరి-24 నెలలో తొలి 15 రోజులు కూడా ప్రిలిమ్స్ ప్రివరేషన్ లోనే ఉండండి. ఇక జనవరి 15 నుండి ప్రిలిమ్స్ ఫిబ్రవరిలో ఏ తేదీన జరిగితే ఆ తేదీ వరకు ప్రిలిమ్స్ ప్రివరేషన్ ని రివ్యూ లేదా రిపీట్ చేయండి. ఇలా షెడ్యూలు వేసుకోండి. కొంచెం వెనకా ముందు గ్రూప్-1 ప్రిలిమ్స్ కూడా రావచ్చు. గ్రూప్-1 ప్రిలిమ్స్, గ్రూప్-2 ప్రిలిమ్స్ ఈ రెండింటిలోనూ 70% సిలబస్ కామన్ గానే ఉంది. కనుక ఒకే ప్రివరేషన్ తో రెండు పరీక్షలు రాయవచ్చును. కనుక ఏతా-వాతా నేను చెప్పేదేమంటే గ్రూప్-2 ప్రిలిమ్స్ ఫిబ్రవరిలో జరుగుతుందని, ఒకవేళ ఫిబ్రవరిలోనే జరిగితే సంసిద్ధతలో మీరెక్కడున్నారు? అన్నది ఆలోచన చేయండి... మరి ఔస్ట్ ఆఫ్ లక్.

హిస్టరీ రఫీ సార్,
అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్
సెల్: 9848827238

'నిట్' ఆంధ్రప్రదేశ్ లో రీసెర్చ్ ప్రోగ్రామ్లు

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా తాడేపల్లిగూడెంలోని నేషనల్ ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ (నిట్ ఆంధ్ర)-ఎంఎస్ (రీసెర్చ్), పీహెచ్ డీ 2023 డిసెంబరు సెషన్ ప్రోగ్రామ్ లో ప్రవేశానికి నోటిఫికేషన్ విడుదల చేసింది. పీహెచ్ డీలో ఫుల్ టైం, పార్ట్ టైం, అండర్ ప్రాజెక్ట్ కేటగిరీలు ఉన్నాయి. రిటెన్ టెస్ట్, ఇంటర్వ్యూ ద్వారా అడ్మిషన్స్ ఇస్తారు. పీహెచ్ డీ ఫుల్ టైం అభ్యర్థులకు హాఫ్ టైం రీసెర్చ్ అసిస్టెంట్ షిప్ (హెచ్ టీఆర్ఎం) లభిస్తుంది.

పీహెచ్ డీ విభాగాలు:
బయోటెక్నాలజీ, కెమికల్, సివిల్, కంప్యూటర్ సైన్స్ అండ్ ఇంజనీరింగ్, ఎలక్ట్రికల్, ఎలక్ట్రాన్రిక్స్ అండ్ కమ్యూనికేషన్, మెకానికల్, మెటలర్జికల్ అండ్

మెటీరియల్స్, సైన్సెస్, మేథమెటిక్స్, ఫిజిక్స్, కెమిస్ట్రీ, ఇంగ్లీష్, మేనేజ్ మెంట్ ఎంఎస్ (రీసెర్చ్) విభాగాలు:

బయోటెక్నాలజీ, కెమికల్, సివిల్, కంప్యూటర్ సైన్స్ అండ్ ఇంజనీరింగ్, ఎలక్ట్రికల్, ఎలక్ట్రాన్రిక్స్ అండ్ కమ్యూనికేషన్, మెకానికల్, మెటలర్జికల్ అండ్ మెటీరియల్స్ **అర్హత వివరాలు**
పీహెచ్ డీ ప్రోగ్రామ్ లో ప్రవేశానికి సంబంధిత స్ట్రెండ్రజేషన్ తో మాస్టర్స్ డిగ్రీ పూర్తిచేసి ఉండాలి. ప్రథమ శ్రేణి మార్కులు తప్పనిసరి. నెట్/గేట్ వ్యాలిడ్ సోర్ ఉండాలి. డిఎన్ టీసీఎస్ ఐఆర్/యూజీసీ/ఎన్ బీహెచ్ డీ ఎంఎంబి ఫెలోషిప్ అర్హత ఉన్నవారు కూడా అప్లయ్ చేసుకోవచ్చు. పార్ట్ టైం అభ్యర్థులకు రీసెర్చ్ ఆర్గనైజేషన్లు/అకడమిక్

ఇన్ స్టిట్యూషన్లు/ఇండస్ట్రిల్ లో కనీసం రెండేళ్లు పనిచేసిన అనుభవం ఉండాలి. ఎంఎస్ రీసెర్చ్ ప్రోగ్రామ్ లో ప్రవేశానికి బీజే/బీటెక్ ఉత్తీర్ణతతోపాటు రీసెర్చ్ ఆర్గనైజేషన్లు/అకడమిక్ ఇన్ స్టిట్యూషన్లు/ఇండస్ట్రిల్ లో కనీసం రెండేళ్లు పనిచేసిన అనుభవం ఉండాలి. ముఖ్య సమాచారం **దరఖాస్తు ఫీజు:** జనరల్ అభ్యర్థులకు రూ.1,000, దివ్యాంగులు, ఎస్సీ, ఎస్టీ అభ్యర్థులకు రూ.500 ఆన్ లైన్ దరఖాస్తుకు చివర తేదీ: డిసెంబరు 1 వెబ్ సైట్: www.nitandhra.ac.in

TSPSC Group-I (Prelims)

PREVIOUS PAPER

(గత వారం తరువాయి...)

121. కుతుబ్ షాహీ కాలంలో హిందూ మరియు ముస్లిం ప్రముఖులు ఇద్దరూ 'కులా' మరియు 'ఖబా' లతో కూడిన దుస్తులను ధరించేవారు. ఈ రెండు పదాల అర్థం ఏమిటి?

1. టోపి మరియు పొడవైన కోటు
2. ప్యాంటు మరియు బెల్ట్
3. చొక్కా మరియు ధోతి
4. హెడ్ బ్యాండులు మరియు బ్రై

122. 19వ శతాబ్దం ప్రారంభంలో హైదరాబాద్ లో జొరాస్ట్రీయన్ ఇరానీ వలసదారులు ఏ వంటకాన్ని పరిచయం చేసారు?

1. బిర్యానీ
2. హాలీమ్
3. ఖబానీ కా మీరా
4. ఛాయి

123. గిరిజన ఉపప్రణాళికపై కింది ప్రకటనలను పరిగణించండి

ఎ. గిరిజన ఉపప్రణాళిక 1974-75లో అమలులోనికి వచ్చింది.

బి. ప్రణాళిక మరియు ప్రణాళికేతరాలు విలీనమైన తర్వాత గిరిజన ఉపప్రణాళికను గిరిజన వ్యవహారాల మంత్రిత్వశాఖ షెడ్యూల్డ్ తెగల కాంపోనెంట్ (యన్ టి సి) భాగంగా మార్చారు.

సి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల మొత్తం రాష్ట్ర ప్రణాళికకు సంబంధించి రాష్ట్రంలోని షెడ్యూల్డ్ తెగల జనాభా (సెన్సస్ 2011) నిష్పత్తిలో గిరిజన ఉపప్రణాళిక నిధులను కేటాయించాలి.

డి. 2018-19 ఆర్థిక సంవత్సరంలో గిరిజన వ్యవహారాల మంత్రిత్వశాఖకు షెడ్యూల్డ్ తెగ కాంపోనెంట్ ఫాన్ పర్సనెల్ ఇవ్వబడింది.

పై ప్రకటనలలో ఏవి సరైనవి?

1. ఎ, బి మరియు సి మాత్రమే
2. ఎ, బి మరియు డి మాత్రమే
3. ఎ, సి మరియు డి మాత్రమే
4. ఎ, బి, సి మరియు డి

124. జతపరచుము:

సుస్థిర అభివృద్ధి లక్ష్యాలు (యన్ డి జి లు) లక్ష్యాలు

ఎ. సుస్థిర అభివృద్ధి లక్ష్యం

1. ప్రపంచ ప్రసూతి మరణాల నిష్పత్తిని ప్రతి 1,00,000 సజీవ జననాలకు 70 కంటే తక్కువకు తగ్గించడం

బి. సుస్థిర అభివృద్ధి లక్ష్యం

2. లైంగిక మరియు పునరుత్పత్తి ఆరోగ్య సంరక్షణ సేవలకు సార్వత్రిక ప్రాప్యతను నిర్ధారించడం.

సి. సుస్థిర అభివృద్ధి లక్ష్యం

3. అన్ని రకాల పోషకాహార లోపాలకు స్వస్తి

డి. సుస్థిర అభివృద్ధి లక్ష్యం

4. ఎయిడ్స్, క్షయ, మలేరియా మరియు నిర్లక్ష్యం చేయబడిన ఉష్ణమండల అంటువ్యాధులను అంతం చేయడం

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము

1. ఎ-2, బి-1, సి-4, డి-3
2. ఎ-3, బి-1, సి-4, డి-2
3. ఎ-3, బి-1, సి-2, డి-4
4. ఎ-3, బి-4, సి-1, డి-2

125. ట్రాన్స్ జెండర్ పర్సన్స్ (ప్రాటెక్షన్ ఆఫ్ రైట్స్) యాక్ట్ 2019 ప్రకారం ఈ క్రిందివారిలో ఎవరు ట్రాన్స్ జెండర్ పర్సన్ గుర్తింపు ధృవీకరణ పత్రాన్ని జారీ చేయవచ్చు?

1. ఏరియా ఆసుపత్రి చీఫ్ మెడికల్ ఆఫీసర్
2. ఏరియా ఆసుపత్రి మెడికల్ సూపరింటెండెంట్
3. జిల్లా మేజిస్ట్రేట్
4. ఎన్నికైన గ్రామ సర్పంచ్ లేదా మున్సిపాలిటీ పరిధిలో చైర్ పర్సన్

126. మహిళల పని గురించి కింది ఇచ్చిన ప్రకటనలను పరిగణించండి :

ఎ. ఓ. ఇ. సి. డి నివేదిక ప్రకారం, సంరక్షణ పనిలో

పురుషుల కంటే మహిళలు రెండు నుండి పది రెట్లు ఎక్కువ సమయాన్ని గడుపుతారు.

బి. ఎన్.ఎస్.ఎస్ 2019 నివేదిక ప్రకారము మహిళలు వేతనం లేని గృహసేవలో 299 నిమిషాలు గడుపుతుండగా, పురుషులు 97 నిమిషాలు గడుపుతున్నారు. సి. గ్లోబల్ జెండర్ గ్యాప్ (2021) ప్రకారము భారత్ లో కేవలం 22.3% మంది మహిళలు మాత్రమే లేబర్ మార్కెట్ లో పాల్గొంటున్నారు.

డి. ప్రధానమంత్రి గ్రామీణ డిజిటల్ సాక్షరతా అభియాన్ గ్రామీణ ప్రాంతాలలో మహిళలు ఇంటివద్ద సంరక్షణ పనిలో ఎక్కువ సమయం గడపడానికి వీలు కల్పించడం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. పై ప్రకటనలలో ఏవి సరైనవి?

1. ఎ, బి మరియు సి మాత్రమే
2. ఎ, బి మరియు డి మాత్రమే
3. ఎ, సి మరియు డి మాత్రమే
4. ఎ, బి, సి మరియు డి

127. బాల కార్మిక నిషేధం మరియు నిర్మూలన

చట్టంను 1986లో సిఫారసు చేసింది ఎవరు?

1. దవే కమిటీ
2. కొలారీ కమిషన్
3. నర్సింహన్ కమిటీ
4. గురుపాదస్వామి కమిటీ

128. మాన్యువల్ స్కావెంజర్ల ఉపాధిని నిషేధించడం మరియు వారి పునరుద్ధరణ చట్టం, 2013లోని క్లాజ్ 9 ఈ విధంగా పేర్కొంది.

1. క్లాజ్ 5లోని నిబంధనలను ఉల్లంఘించిన వారికి రెండేళ్ళు వరకు జైలు శిక్ష లేదా రెండు లక్షల రూపాయల వరకు జరిమానా లేదా రెండూ విధించవచ్చు.
2. క్లాజ్ 6లోని నిబంధనలను ఉల్లంఘించిన వారికి రెండేళ్ళు వరకు జైలు శిక్ష లేదా రెండు లక్షల రూపాయల వరకు జరిమానా లేదా రెండూ విధించవచ్చు.
3. క్లాజ్ 7లోని నిబంధనలను ఉల్లంఘించిన వారికి రెండేళ్ళు వరకు జైలు శిక్ష లేదా రెండు లక్షల రూపాయల వరకు జరిమానా లేదా రెండూ విధించవచ్చు.
4. క్లాజ్ 8లోని నిబంధనలను ఉల్లంఘించిన వారికి రెండేళ్ళు వరకు జైలు శిక్ష లేదా రెండు లక్షల రూపాయల వరకు జరిమానా లేదా రెండూ విధించవచ్చు.

129. ఇంటిగ్రేటెడ్ ఎడ్యుకేషన్ ఫర్ డిసేబుల్డ్ చిల్డ్రన్ (ఇఐడిసి) పథకాన్ని ఏ సంవత్సరం ప్రారంభించారు?

1. 1970
2. 1974
3. 1984
4. 1994

130. జెండర్ (లింగ) సమానత్వం దేనికి దోహదం చేస్తుంది?

ఎ. శాంతియుత మరియు స్థితిస్థాపకత సమాజాలను సాధించడం

బి. సుస్థిర అభివృద్ధి

సి. ఆర్థిక వృద్ధి

డి. మహిళా ఆధిపత్యం

పై వాటిలో ఏవి సరైనవి?

1. ఎ, బి మరియు సి మాత్రమే
2. ఎ, సి మరియు డి మాత్రమే
3. ఎ, బి మరియు డి మాత్రమే
4. ఎ, బి, సి మరియు డి

131. క్రింది శ్రేణిలో తరువాత వచ్చే సంఖ్య ఏది?

9, 4.5, 13.5, 74.25, 594, ?

1. 6237
2. 5940
3. 6534
4. 6831

132. క్రింది శ్రేణిలో తప్పిపోయిన సంఖ్యని కనుక్కోండి?

7, 8, 20, ?, 292, 1485

1. 50
2. 55
3. 45
4. 69

133. క్రింది శ్రేణిలో ఇమడని సంఖ్యని కనుక్కోండి?

5, 12, 51, 311, 2497, 24961

1. 51
2. 311
3. 2497
4. 24961

134. ఒకవేళ P=+, Q=x, R=, S=- మరియు T=%

జనవరి ఫిబ్రవరి మార్చి ఏప్రిల్ మే

1. 33 : 37
2. 34 : 39
3. 32 : 37
4. 34 : 37

138. ఒక గడియారం ప్రతి గంటకి 5 నిమిషాలు కోల్పోతుంది. ఆ గడియారంలో బుధవారం ఉదయం 8 గంటలకు సరైన సమయాన్ని చూపేటట్లా సరిచేస్తే, మళ్ళీ ఆ గడియారం సరైన సమయాన్ని ఎప్పుడు చూపుతుంది?

1. ఉదయం 8 గంటలు, మంగళవారం
2. సాయంత్రం 8 గంటలు, మంగళవారము
3. ఉదయం 8 గంటలు, బుధవారం
4. సాయంత్రం 8 గంటలు, బుధవారం

139. ఒక పెద్ద ఘనానికి ఆరువైపులా రంగు వేసి, దాన్ని ఒక నిర్దిష్ట సంఖ్యలో సమానమైన చిన్న ఘనాలుగా కత్తిరించారు. ఆ చిన్న ఘనాల్లో 8 ఘనాలకు ఏ ముఖానికి కూడా రంగు వేయలేదు. రెండు ముఖాలకు మాత్రమే రంగు వేయబడ్డ చిన్న ఘనాలెన్ని?

1. 6
2. 12
3. 18
4. 24

140. ఒకవేళ AB39+C6B8B = 4292C అయితే A+2B+3C విలువ ఎంత? (A, B మరియు C అనే మూడు అక్షరాలు 1 నుండి 9 వరకు గల అంకెల్లో మూడు వివిధ అంకెలను సూచిస్తాయి. ఏ అంకె కూడా ఒక అక్షరం కంటే ఎక్కువ అక్షరాలను సూచించదు)

1. 23
2. 24
3. 21
4. 22

141. ఒక నిర్దిష్ట కోడ్ భాషలో SORT ని 2169 గా, TEST ని 5122 గా, DOG ని 368 గా, GOAT ని 6243 గా కోడ్ చేస్తే, అదే భాషలో ROAST ని ఏ విధంగా కోడ్ చేస్తారు?

1. 91463
2. 64829
3. 21946
4. 49623

142. రెండు ప్రకటనలు, ఎ, బి, సి మరియు డి నే నాలుగు ముగింపులు క్రింద ఇవ్వబడ్డాయి. ప్రకటనలను జాగ్రత్తగా చదివి సాధారణంగా తెలిసిన వాస్తవాలను విస్మరించి, తార్కికంగా ఏ ముగింపులు అనుసరిస్తాయో నిర్ణయించండి.

ప్రకటనలు :

ఎ పులి కూడా ఏనుగుకాదు

ఏనుగులు అన్నీ సింహాలు.

ముగింపులు :

ఎ. కొన్ని సింహాలు పులులు

బి. అన్ని సింహాలు పులులు.

సి. కొన్ని సింహాలు ఏనుగులు

డి. కొన్ని సింహాలు ఏనుగులు కావు.

1. ముగింపులు ఎ , బి మాత్రమే అనుసరిస్తాయి.

2. ముగింపులు ఎ, బి, సి మాత్రమే అనుసరిస్తాయి.

3. ముగింపులు సి, డి మాత్రమే అనుసరిస్తాయి.

4. ముగింపులు బి, సి మరియు డి మాత్రమే అనుసరిస్తాయి.

143. రామ్, శ్యామ్ల వయస్సుల లబ్ధం 240. రామ్ వయస్సు కంటే, రెండు రెట్ల శ్యామ్ వయస్సు 4 సంవత్సరాలు ఎక్కువ అయితే, శ్యామ్ వయస్సు ఎంత? (సంవత్సరాలలో)

1. 12
2. 20
3. 24
4. 44

144. ఎ, బి, సి, డి, ఇ మరియు ఎఫ్ అనే ప్రదేశాలు వివిధ సమాహాలు లేదా వివిధ గుర్తింపులు కలిగి ఉన్నాయి. ఏ హిల్ స్టేషన్ కాదు. బి మరియు ఇలు చారిత్రాత్మక ప్రదేశాలు కావు. డి మరియు ఎఫ్ లు పారిశ్రామిక నగరాలు కావు. ఎ మరియు డిలు చారిత్రాత్మక ప్రదేశాలు కావు. ఏ మరియు బిలు ఒకే విధంగా ఉంటాయి. చారిత్రాత్మక ప్రదేశం కాని, హిల్ స్టేషన్ మరియు పారిశ్రామిక నగరం అయిన ప్రదేశం ఏది?

1. బి
2. ఇ
3. ఎఫ్
4. సి

(మిగతా 5వ పేజీలో...)

యొక్క అయితే

225Q3R15S20P67S20T160 విలువ ఎంత?

1. 45
2. 50
3. 55
4. 60

135. ఒక నిర్దిష్ట కోడ్ భాషలో GENETICS అనే పదానికి HCQAYCJK గా కోడ్ చేస్తే, అదే భాషలో ANALYTICS యొక్క కోడ్ ఏంటి?

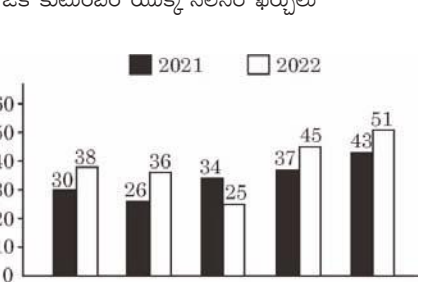
1. BLDDHNPUB
2. BLDHDNPVB
3. BLDHENPUB
4. BLDDHNPVB

136. ఒకవేళ జూన్ 15, 2023 గురువారం అయితే అక్టోబరు 24, 2028న ఏ వారం అవుతుంది?

1. బుధవారం
2. గురువారం
3. శుక్రవారం
4. మంగళవారము

137. క్రింది ఇచ్చిన బార్ చార్ట్ లో ఒక కుటుంబం యొక్క నెలసరి ఖర్చులు (వేల రూపాయల్లో) ఐదు నెలలు అయిన రెండు సంవత్సరాల కాలానికి ఇవ్వబడ్డాయి. 2021, 2022 సంవత్సరాల సగటు నెలసరి ఖర్చుల మధ్య నిష్పత్తి ఎంత?

ఒక కుటుంబం యొక్క నెలసరి ఖర్చులు

General English for All Competitive Exams

ESSAY WRITING

INSTRUCTIONS :

1. We should not use subheadings.
2. We should not write pointwise.
3. We should not use boxes, tables & diagrams.
4. We should not underline anywhere.
5. We should not use sketches.
6. We should not criticise or praise government & its Policies.
7. The matter should be clear, direct and easy to understand.
8. The matter should be subdivided into number of paragraphs and each paragraph should tell a sub-topic of the main theme.
9. Every ending point of a paragraph should indicate about the next paragraph.
10. "Do you accept Telangana getting statehood? or refuse it?" for this type of essays we should write in a balanced way. Its better to indicate the reasons.

1. TERRORISM

Terrorism has now become a global phenomenon. People all over the world are affected by this to some extent or other. Even nations are resorting to terrorism for political ends. Humanity is suffering great losses because of terrorist activities.

Very often the causes of terrorism are ignoble. Terrorism is the use of violence by individuals or groups to achieve their personal or political ends. Some persons in society have a grievance against the government. When those grievances are not redressed they resort to violence as a token of their frustration. There are people who feel that their rights and privileges are not honoured in society. They think that they are being suppressed and in sheer madness they resort to acts of vengeance. Rarely terrorists seek to bring about social and political changes.

Terrorism is not a new thing to the people of the world. Many nations resorted to terrorism to achieve independence. Even in our country great men like Aravinda and Bhagat Singh took to terrorism against the British. After independence many terrorist groups came up. For one reason or other they undertook violent activities. In Punjab thousands of inno-

cent people were gunned down by terrorists. In Kashmir pundits had to flee their homes because of terrorist activities against them. In Assam the ULFA is creating havoc. Almost every state in our country is experiencing the evils of terrorism. In most cases the demands of the terrorists are unjust.

Added to this there is what can be called state terrorism. Some nations want to destabilise the political set up in other countries. They train young people in terrorist activities and plant them in the target countries. The ISI of Pakistan sends into India hardcore terrorists. The Mumbai explosions are an example of ISI activities in India. In Kashmir misled terrorists are making public life miserable. The L.T.T.E. is another terrorist group that has struck terror in Sri Lanka. Sri Rajiv Gandhi fell a victim to their terrorism.

Terrorists are not born but they are made. In many cases frustrated young men and women become terrorists. They are trapped by vested interests and are used to serve their ends. They are given training in the use of arms. Sophisticated weapons are given to them. Very soon taking innocent lives becomes a pastime for them. Huge amounts of money are spent over the terrorists.

Religious fundamentalism often results in the birth of terrorism. Bin Laden is an example of this. He sponsors terrorist activities in many countries. Terrorism takes different shapes. Terrorists plan large explosions in crowded places. Banks are looted. Planes are hijacked, kidnapping is a normal activity for terrorists. Naxalism is also a form of terrorism. At present the whole world is in the vicious clutches of terrorism. This evil should be fought tooth and nail. Otherwise the survival of peace and law and order will be stake.

2. NATIONAL INTEGRATION

People living in a country are called a nation. Their living together without differences is national integration. This idea is not new to India. In spite of her amazing diversity she has maintained unity and her people remain one.

Ours is a big country with nearly 102 crores of people. This is a land of great diversity. India attracts people from many countries. People of different races, civilizations and faiths came here and became a part of the nation. They have been living in harmony. This

is a characteristic feature of our culture. The seeds of national integration lie in this. During the British rule there was a threat to this idea of integration. The then rulers adopted a divide - and - rule policy. Muslims and Hindus began to distrust each other. Even at the time of independence there were about 500 independent states. The credit for integrating these states with the Indian union goes to Sardar Patel. Without his efforts India would have been fragmented. He was the architect of India's political unity.

In spite of political unity there are divisive forces at work. These are the forces that work in the name of caste, creed and religion. From time to time they create lawlessness and large scale violence. Some foreign elements add fuel to this fire. They want to weaken India. The nation should defeat all their efforts.

Caste and religion are the two major factors that pose a threat to integration. Great leaders like the Mahatma preached peaceful co-existence and tolerance. But the present day Indian society shows that their dreams have not been fully realised. We should all strive to eradicate the ugly practices like untouchability and religious intolerance. Only then we can make India really great. All sections of society should be made to realize that all Indians are one.

Since independence many efforts have been made to impress the idea of national integration upon the minds of the people. Young students are taught the need for communal harmony. Ideas of disintegration should be firmly checked. The idea of social equality should be propagated. Only when we rise above these narrow minded ideas we can make the nation great. National integration is the need of the hour. We should preserve it at all costs.

4. FORESTS AND THEIR USES

Forests are God-given gifts to mankind. Nature's bounty is revealed in them. They help man in more than one way. It is the bounden duty of every man to grow and protect forests.

Large groups of trees spreading over vast areas are called forests. These grow where rains are plenty. There are different kinds of forests. Large forests grow even on mountains

of high altitudes. Forests occupy a considerable part of the earth. They protect the environment and provide livelihood to many. Forests reveal Nature's beauty. They are the home of many kinds of animals. It is a well known fact that forest obstructs clouds and help rainfall.

They consume carbon-dioxide and release oxygen which is essential for human life. Forests prevent atmospheric pollution. A large variety of trees grow in the forests. The wood from these is very valuable. Man depends on the forests for a number of other things. He gets spices, firewood and many other commercial products from the forests. Many tribals depend on the forests for their livelihood. They sell the forest produce and live. A number of herbs and medicinal plants grow in the forests. Wood required for buildings and furniture is got from many forests.

Forests prevent erosion of soil. They also prevent floods and protect residential areas from inundation. With the passage of time, trees in the forest fall and ultimately get converted into coal. Many wild animals inhabit the forests. We get honey from forests. Raw materials useful in dyeing industry are got from the trees in forests.

Nowadays forests are being destroyed on a large scale. Deforestation leads to a shift in ecological balance. Population explosion is the cause for this. Forests are being converted into residential areas. Many trees of great value are felled by selfish people. Large quantities of wood are smuggled out of the forests.

Of late people are realising the importance of forests. Social workers like Sundarlal Bahuguna started the Chipko Movement. Social forests are being developed. The government has declared some forests as reserved. With this growing awareness forests will flourish.

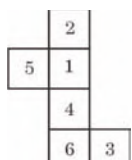
The Department of forest are trying to protect the forests. But the forest personnel are often violently attacked and forest wealth is robbed. This has to be checked at all costs. Otherwise it will be a great loss to the nation's economy.

KVR Sir, Director,
KVR English Academy
Dilsukh Nagar,
Hyd -9391057113

(3వ పేజీ తరువాయి...)

145. క్రింది ఇచ్చిన పటాన్ని ఒక బాక్స్ గా మలచారు. పటాన్ని మలిచినపుడు తయారయ్యే సరైన బాక్స్ ని గుర్తించండి.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

146. క్రింది శ్రేణిలో తప్పిపోయిన పదాన్ని కనుక్కోండి
2, 4, 6, 16, 32, 64, 128, 256

1. 4
2. 6
3. 64
4. 128

147. ఒక వ్యక్తి, ఒక ఫోటోలో ఉన్న బాలుని చూపిస్తూ, ఈ విధంగా చెప్పాడు. ఈ ఫోటోలో ఉన్న బాలుడు, నా సోదరుని తండ్రి యొక్క కూతురి యొక్క కొడుకు. ఆ వ్యక్తి ఫోటోలో ఉన్న బాలుడికి ఏమవుతాడు?

1. తండ్రి
2. సోదరుడు
3. మేనమామ
4. తాత

148. రాము తన కొడుకు అయిన రాఘవతో ఈ విధంగా చెప్పాడు. నువ్వు పుట్టినపుడు నావయస్సు నీ ప్రస్తుత వయస్సులో సగము. రాము యొక్క ప్రస్తుత వయస్సు 60 సంవత్సరాలు అయితే రాఘవ పుట్టినపుడు రాము వయస్సు ఎంత?

(సంవత్సరాలలో)

1. 20
  2. 22
  3. 25
  4. 19
149. ఒక వేళ $25\#5=5$, $10\#2=20$, $5\&3=8$ మరియు $10\#6=4$ అయితే క్రింది దాని విలువ ఎంత?
 $20\#6\@1\& (20\#10)$
1. 20
  2. 18
  3. 16
  4. 22
150. క్రింది శ్రేణిలో అన్ని రెండు అంకెల సంఖ్యల మొత్తం ఎంత?
1, 8, 15, 22, ...
1. 750
  2. 759
  3. 741
  4. 742

జవాబులు

121. 1	122. 4	123. 3	124. 2
125. 3	126. 1	127. 4	128. -
129. 2	130. 1	131. 1	132. 4
133. 3	134. 4	135. -	136. 4
137. 2	138. 1	139. 4	140. 1
141. 3	142. 3	143. 1	144. 2
145. 4	146. 2	147. 3	148. 1
149. 3	150. 3		

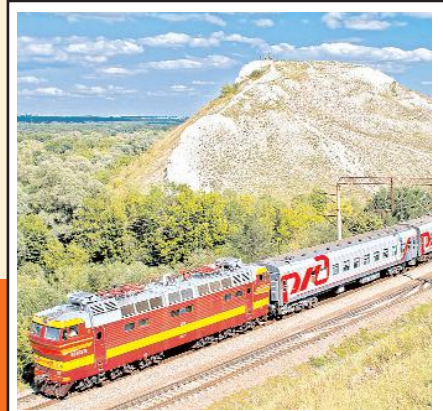

భూగోళశాస్త్రం

APPSC, TSPSC గ్రూప్-1, 2, జి.ఎల్., డి.ఎల్., నెట్, స్టేట్

- దేశంలో మొదటి రైల్వే జోన్ ఏది?
  - ఉత్తర రైల్వే మండలం
  - దక్షిణ రైల్వే మండలం
  - తూర్పు రైల్వే మండలం
  - పశ్చిమ రైల్వే మండలం
- కొంకణ్ రైల్వే ప్రాజెక్టులోని భాగస్వామ్య రాష్ట్రాలు ఏవి?
  - మహారాష్ట్ర, గోవా, కర్ణాటక, కేరళ
  - గుజరాత్, మహారాష్ట్ర, మధ్యప్రదేశ్, కర్ణాటక
  - కర్ణాటక, కేరళ, గోవా, తమిళనాడు
  - మహారాష్ట్ర, గోవా, కర్ణాటక, తమిళనాడు
- భారతదేశంలో అత్యంత ఎత్తు మీద ఉన్న రైల్వే స్టేషన్ ఏది?
  - ఊటీ - నీలగిరి మౌంటెన్ రైల్వే
  - సిమ్లా - సిమ్లా మౌంటెన్ రైల్వే
  - ఘూమ్ - డార్జిలింగ్ హిమాలయన్ రైల్వే
  - కూనూర్ - కాంగా వ్యాబీ మౌంటెన్ రైల్వే
- ఈ క్రింది వానిలో సూపర్ ఫాస్ట్ రైలు కానిది ఏది?
  - దక్కన్ క్వీన్
  - సర్వోదయ ఎక్స్‌ప్రెస్
  - కోణార్క ఎక్స్‌ప్రెస్
  - శాతవాహన ఎక్స్‌ప్రెస్
- క్రింది వాటిలో సరికానిది ఏది?
  - దేశంలో అతిపెద్ద రైల్వే జోన్ - మధ్యరైల్వే జోన్
  - దేశంలో అత్యధిక రైల్వే జోన్స్ ఉన్న రాష్ట్రం - పశ్చిమబెంగాల్
  - దేశంలో మొదటి రైల్వే జోన్ - దక్షిణ రైల్వే జోన్
  - దేశంలో అత్యధిక రైల్వే లైన్ ఉన్న రాష్ట్రం - ఉత్తరప్రదేశ్
- క్రింది వానిని జతపరచుము
రైల్వే గేజీలు పట్టణ మధ్యదూరం
  - బ్రాడ్ గేజ్ ఎ. 0.61 మీటర్లు
  - మీటర్ గేజ్ బి. 1.00 మీటర్లు
  - నార్ గేజ్ సి. 1.45 మీటర్లు
  - స్టాండర్డ్ గేజ్ డి. 1.67 మీటర్లు
- సంఘాతా ఎక్స్‌ప్రెస్ ఢిల్లీ నుండి పాకిస్తాన్‌లోకి ఏ నగరాన్ని కలుపుతుంది?
  - కరాచి
  - ఇస్లామాబాద్
  - క్యైట్లా
  - లాహూర్
- ప్రతిపాదన (ఎ) : ప్రపంచంలో పెద్ద సంఖ్యలో ఎక్కువమంది ఉద్యోగులను కలిగి ఉన్న సంస్థలలో భారతీయ రైల్వేలు రెండవ స్థానంలో ఉంది. కారణం (ఆర్) : దేశంలో అతిపెద్ద ప్రభుత్వరంగ సంస్థ రైల్వే.
  - (ఎ) మరియు (ఆర్) సరైనవి మరియు (ఆర్), (ఏ)కు సరైన వివరణ
  - (ఎ) మరియు (ఆర్) రెండూ సరైనవి, కాని (ఆర్), (ఏ)కు సరైన వివరణ కాదు.
  - (ఎ) నిజం కాని (ఆర్) తప్పు.
  - (ఎ) తప్పు కాని (ఆర్) నిజం.
- వజ్ర చతుర్భుజంలో ఏ నగరాలను కలుపుతూ హైస్పీడ్ రైల్వేతో భారతీయ రైల్వే సన్నద్ధమాతోంది?
  - లక్నో, కోల్ కత్తా, చెన్నై, ముంబై
  - ఢిల్లీ, వారణాసి, బెంగుళూరు, ముంబై
  - ఢిల్లీ, ముంబై, చెన్నై, కోల్ కత్తా
  - ఢిల్లీ, ఆగ్రా, మైసూర్, చెన్నై
- పీర్ పంజాబ్ రైల్వే సారంగం ఏ రాష్ట్రంలో ఉన్నది?
  - సిక్కిం
  - జమ్ముకాశ్మీర్
  - ఉత్తరాఖండ్
  - హిమాచల్ ప్రదేశ్
- క్రింది వానిలో సరైన అంశాలను ఎంచుకొనుము
  - కొంకణ్ రైల్వే ప్రాజెక్ట్ 1998 జనవరి 26న ఏర్పాటు చేసారు.
  - కొంకణ్ రైల్వేలో ఉపయోగించిన టెక్నిక్ లేదా సాంకేతికత ఆర్.ఓ.ఆర్.ఓ. (రోల్ ఆన్-రోల్ ఆఫ్)
  - కొంకణ్ రైల్వే మార్గం 3 రాష్ట్రాల గుండానే పోతుంది.

- కొంకణ్ ప్రాజెక్టు ప్రధాన కార్యాలయం నవీ ముంబాయి (సిబిడి బేలాఫూర్/ కాయత్తర్)
  - ఎ మరియు బి
  - బి మరియు సి
  - ఎ,బి మరియు సి
  - ఎ,బి,సి మరియు డి
- క్రింది వానిని జతపరచుము
రైల్వే జోన్స్
  - ఉత్తర మధ్య రైల్వే ఎ. సికింద్రాబాద్
  - దక్షిణ మధ్య రైల్వే బి. హాజీపూర్
  - తూర్పు మధ్య రైల్వే సి. అలహాబాద్
  - పశ్చిమ మధ్య రైల్వే డి. జబల్ పూర్
- భారతీయ రైల్వే వ్యవస్థకు సంబంధించిన రీసర్చ్ డెవలప్ మెంట్ 4 స్టాండర్డ్ ఆర్గనైజేషన్ ఎక్కడ కలదు?
  - ముంబాయి
  - ఢిల్లీ
  - లక్నో
  - అలహాబాద్
- క్రింది వానిలో సరికాని జతను పరిశీలింపుము
  - గీతాంజలి ఎక్స్‌ప్రెస్ - బొంబాయి-హౌరా
  - చేతక్ ఎక్స్‌ప్రెస్ - ఢిల్లీ-కోల్ కత్తా
  - బందన్ ఎక్స్‌ప్రెస్ - కోల్ కత్తా-ఖుల్నా

- పెరల్ సిటీ ఎక్స్‌ప్రెస్ - చెన్నై-కన్యాకుమారి
  - ఎ మరియు బి
  - బి మరియు డి
  - ఎ మరియు సి
  - సి మరియు డి
- పొడవైన రైలుమార్గాలు గల రాష్ట్రాలు వరుసక్రమంలో
  - ఉత్తరప్రదేశ్, రాజస్థాన్, మహారాష్ట్ర, గుజరాత్
  - రాజస్థాన్, గుజరాత్, తమిళనాడు, మహారాష్ట్ర
  - మహారాష్ట్ర, గుజరాత్, తమిళనాడు, ఉత్తరప్రదేశ్
  - ఉత్తరప్రదేశ్, మహారాష్ట్ర, గుజరాత్, రాజస్థాన్
- క్రింది వాటిలో సరైన దానిని గుర్తించుము
  - భారత్ లో రైల్వే రవాణా మొదటిసారిగా 1853 సం.లో ముంబై నుండి థానే వరకు ప్రారంభమైనది.
  - ఇది లార్డ్ డల్హౌసీ గవర్నర్ జనరల్ గా ఉన్నప్పుడు ప్రారంభమైనది.
  - మొదటి రైల్వే ప్రయాణం ఒక గంట 40 ని.లు ప్రయాణం చేసారు.
  - రైల్వే నెట్ వర్క్ లో భారత్ 4వ స్థానంలో ఉంది.
- క్రింది వాటిని జతపరచుము
రైల్వే జోన్స్
  - దక్షిణ రైల్వే ఎ. చెన్నై
  - ఉత్తర రైల్వే బి. ఢిల్లీ
  - తూర్పు రైల్వే సి. ముంబాయి
  - పశ్చిమ రైల్వే డి. కోల్ కత్తా
- క్రింది వాటిలో సరైన అంశాలను ఎంచుకొనుము
  - 1-ఎ, 2-బి, 3-సి, 4-డి
  - 1-డి, 2-సి, 3-బి, 4-ఎ
  - 1-ఎ, 2-బి, 3-డి, 4-సి
  - 1-సి, 2-డి, 3-ఎ, 4-బి
- నాలుగు కంటే ఎక్కువ డివిజన్లను కలిగి ఉన్న రైల్వే జోన్ ఈ క్రింది వానిలో ఏది?
  - తూర్పు రైల్వే

- నార్ ఈస్ట్ ప్రాంటియర్ రైల్వే
  - వాయువ్య రైల్వే
  - ఆగ్నేయ రైల్వే
  - ఆగ్నేయ రైల్వే
- ఈశాన్య రాష్ట్రాలలో రైల్వేల అభివృద్ధి జరగక పోవటానికి గల కారణం
    - అల్ప జనసాంద్రత
    - అల్ప ఆర్థిక వ్యవస్థ
    - వినియోగదారుల కష్టత
    - ఎగుడుదిగుడు స్థలాకృతులు
  - ఏ కమిటీ సూచన ప్రకారము రైల్వే బడ్జెట్ ను 2017 సం.లో సాధారణ బడ్జెట్ లో కలిపారు?
    - బిజేక్ దేబ్రాయ్ కమిటీ
    - సింహాచలం కమిటీ
    - రంగరాజన్ కమిటీ
    - నరసింహన్ కమిటీ
  - యునెస్కో వారసత్వ జాబితాలో చోటు దక్కించుకున్న భారత రైల్వేలు
    - డార్జిలింగ్ హిమాలయన్ రైల్వే
    - చత్రపతి శివాజీ టర్మినల్
    - కల్కా సిమ్లా రైల్వే
    - గౌహాతి రైల్వే
  - క్రింది ఏ రాష్ట్రములో ఎటువంటి రైల్వే ప్రధాన కార్యాలయం లేదు
    - ఫత్తీఘడ్
    - ఒడిస్సా
    - బీహార్
    - జార్ఖండ్
  - బుద్ధిస్ట్ సర్కూల్ స్పెషల్ ట్రెయిన్ (మహాపరినిర్వాణ్ ఎక్స్‌ప్రెస్)కి సంబంధించిన సరైన అంశాలను ఎంచుకొనుము?
    - 8 రోజుల పాటు సాగే పర్యాటక యాత్ర బి నేపాల్ లో లుంబిని వరకు ఈ యాత్ర కొనసాగుతుంది.
    - బుద్ధునికి సంబంధించిన ముఖ్యమైన ప్రదేశాలను

రైల్వే రవాణా

- సందర్భించడానికి రూపొందించారు.
  - ఎ మరియు బి
  - బి మరియు సి
  - ఎ,బి మరియు సి
  - ఎ మరియు డి
- క్రింది వానిని జతపరచుము
రైల్వేలు రకాలు
  - వేగవంతమైన రైలు ఎ. ప్యాస్ ఆన్ వీల్స్
  - అధిక దూరం ప్రయాణించే రైలు బి. డార్జిలింగ్ హిమాలయన్ రైల్వే
  - టూరు ట్రైన్ సి. వివేక్
  - అత్యంత విలాసవంతమైన రైలు డి. వందే భారత్
- దేశంలో ఇటీవల ప్రకటించబడిన రైల్వే జోన్ ఏది మరియు ఏ రాష్ట్రంలో ఉంది?
  - దక్షిణ కోస్తా రైల్వే - ఆంధ్రప్రదేశ్
  - దక్షిణ మధ్య కోస్తా రైల్వే - తెలంగాణ
  - దక్షిణ తీర కోస్తా రైల్వే - తమిళనాడు
  - ఆగ్నేయ మధ్య రైల్వే - ఒడిస్సా
- ప్రతిపాదన (ఎ) - యూనీగేజ్ ప్రాజెక్ట్ 1991 ఏర్పాటు అయినది. కారణం (ఆర్) - దేశంలోని అన్ని నారోగేజ్, మీటర్ గేజ్ మార్గాలను బ్రాడ్ గేజ్ ట్రాక్ గా మార్చడం ఈ ప్రాజెక్టు ఉద్దేశం.
  - (ఎ) మరియు (ఆర్) సరైనవి మరియు (ఏ)కి, (ఆర్) సరైన వివరణ కాదు.
  - (ఎ) మరియు (ఆర్) రెండూ సరైనవి, (ఏ)కి (ఆర్) సరైన వివరణ.
  - (ఎ) నిజం కాని (ఆర్) నిజమైనది కాదు..
  - (ఎ) నిజమైనది కాదు కాని (ఆర్) నిజం.

- భారతీయ రైల్వేలో మొదటి మహిళ పైలెట్ (ట్రెయిన్ డ్రైవర్)గా చేసింది ఎవరు?
    - భూమి ఖురానా
    - ఫాతిమా బీవి
    - సులేఖ శంకర్ యాదవ్
    - ఫాతిమా బీవి
  - భారతీయ రైల్వేని ఎప్పుడు జాతీయం చేసారు?
    - 1950
    - 1952
    - 1954
    - 1951
  - క్రింది వాటిని జతపరచుము
    - రైల్వే చక్రాలు-ఇరుసులు ఎ. ఎలహంక
    - డీజిల్ ఇంజనీల విడిభాగాలు బి. పాటియాల
    - త్రిటైర్ ఎ.సి. కోచ్లు సి. శ్రీపెరంబూర్
    - ప్యాసింజర్ కోచ్లు డి. రాయ్ బరేలి
  - క్రింది వాటిలో సరికాని అంశాన్ని ఎంచుకొనుము
    - చిన్న పేరు ఉన్న రైల్వే స్టేషన్ - ఇబ్ (ఒడిసా)
    - పెద్ద పేరు ఉన్న రైల్వే స్టేషన్ - పరచ్చి తల్లెవార్ డా. ఎమ్.జి. రామచంద్రన్ సెంట్రల్ రైల్వే స్టేషన్
    - ప్రపంచంలో అతి ఎత్తైన రైల్వే బ్రిడ్జ్ - జయప్రకాశ్ నారాయణ్ సేతు
    - భారత్ లో మొదటి పొడవైన రైలు కమ్ రోడ్డు బ్రిడ్జ్ - బోగీల్ బ్రిడ్జ్
  - బందన్ ఎక్స్‌ప్రెస్ పైన సరైన అంశాలను ఎంచుకొనుము
    - డినిని 2017, అక్టోబరు 9న ప్రారంభించారు.
    - ఇది కలకత్తా నుండి ఖుల్నా వరకు ప్రయాణిస్తుంది.
    - ఇది 172 కి.మీ. పొడవునా ప్రయాణిస్తుంది.
    - ఇది ప్రతి గురువారం మాత్రమే ప్రయాణిస్తుంది.
  - ఎ మరియు బి
  - బి మరియు సి
  - ఎ,బి మరియు సి
  - ఎ,బి,సి, డి
- క్రింది వాటిని జతపరచుము
    - రైల్వే బోర్డు ఎ. 1905
    - రైల్వే బడ్జెట్ బి. 1924
    - మొదటి ఎలక్ట్రిక్ రైలు సి. 1929
    - మొదటి భూగర్భ రైలు డి. 1984
  - 1-డి, 2-సి, 3-బి, 4-ఎ
  - 1-ఎ, 2-బి, 3-సి, 4-డి
  - 1-సి, 2-ఎ, 3-బి, 4-డి
  - 1-డి, 2-బి, 3-సి, 4-ఎ
- భారత రైల్వే మసూదా గురించి సరైన దానిని గుర్తించుము
    - బోల్ దిగార్
    - లాంతరు పట్టుకున్న ఏనుగు పిల్ల
    - 18 నక్షత్రాలు-18 జోన్లు సూచిస్తాయి
    - ఎ మాత్రమే
    - బి మాత్రమే
    - ఎ మరియు బి
    - ఎ,బి, సి
  - దేశంలోని సడిచే ప్రయివేటు రైళ్ళు క్రింది వానిలో గుర్తించుము
    - తేజస్-కాశీమహాకాల్
    - హిమాసాగర్-కోల్ కత్తా
    - నవయుగ-చేతక్
    - హౌరా-అమృత్ సర్

పాదం సుధాకర్
ప్యాకట్టి, హైదరాబాద్

ఎకానమి

APPSC, TSPSC
గ్రూప్-1, 2 JL, DL

(గత వారం తరువాయి...)

3వ ప్రణాళిక-అపజయాలు :

- జాతీయదాయాన్ని 30% మరియు వ్యవసాయోత్పత్తిని 30% పెంచాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకోవటం జరిగింది. 1962లో చైనాతో, 1965లో పాకిస్తాన్ తో యుద్ధం, తీవ్రమైన వర్షాభావ పరిస్థితుల కారణంగా భారత్ తన లక్ష్యాన్ని చేరుకోవటంలో విఫలమైంది. ధరలు 36.4% పెరిగాయి. కావున ఈ ప్రణాళికను జబ్బుపడిన ప్రణాళిక అంటారు.
- దేశ విభజన తర్వాత పాకిస్తాన్ తో విభేదాలు చాలాకాలం పాటు కొనసాగడం, ఈ ప్రణాళికా కాలంలో భారతదేశంపై చైనా దురాక్రమణ, ఇరుదేశాల మధ్య నెలకొన్న ఉద్రిక్తతలు భారత కరెన్సీ విలువ తగ్గటానికి కారణమైనది.
- 1964 నుండి 1966 వరకు పేలవమైన రుతు పవనాల కారణంగా దేశం పెద్ద మొత్తంలో కరువు పరిస్థితులను ఎదుర్కొన్నది. వీటి కారణంగా వ్యవసాయ ఉత్పత్తి వృద్ధి లక్ష్యాలు నెరవేరలేదు.
- వ్యవసాయోత్పత్తి సంవత్సరానికి 82 మిలియన్ టన్నుల నుండి 72 మిలియన్ టన్నులకు పడిపోవటం ఫలితంగా ఆహారం మరియు వినియోగ ఉత్పత్తుల ధరలు గణనీయంగా పెరిగాయి. అందువల్ల మూడవ ప్రణాళికను అత్యంత విఫలమైన ప్రణాళికగా పేర్కొనవచ్చు.

వార్షిక ప్రణాళికలు (1966-69) :

○ 1962లో చైనాతో యుద్ధం, 1965లో పాకిస్తాన్ తో యుద్ధం, వర్షాభావ పరిస్థితులు, 3వ ప్రణాళిక విజయవంతం కాకపోవడం, ద్రవ్యోల్బణ ఒత్తిడి, నిధుల కొరత మొదలైన కారణాల వల్ల 4వ ప్రణాళికను ప్రారంభించలేకపోయాము. 1966-69 మధ్య వార్షిక ప్రణాళికలను ప్రవేశపెట్టారు. ఈ మూడు వార్షిక ప్రణాళికల కాలాన్ని ప్రణాళికా విరామం లేదా ప్రణాళిక సెలవు (ప్లాన్ హాలిడ్) అంటారు.

○ 3వ ప్రణాళిక తర్వాత మూడు వార్షిక ప్రణాళికలు అమలు చేసారు. మొదటి, రెండవ మరియు మూడవ వార్షిక ప్రణాళిక కాలాలు వరుసగా 1966-67, 1967-68 మరియు 1968-69. ఈ ప్రణాళికల అంచనా వ్యయం రూ. 6625 కోట్లు, 1966-67లో రూ. 2221 కోట్లు, 1967-68లో రూ. 2246 కోట్లు. 1968-69లో రూ. 2346 కోట్లు కేటాయించారు.

○ ఈ వార్షిక ప్రణాళికనే స్వల్పకాలిక ప్రణాళికలు లేదా పిగ్గి ప్రణాళికలు అని కూడా అంటారు.

వార్షిక ప్రణాళికలు- చేపట్టిన కార్యక్రమాలు :

- 1966 ఖరీఫ్ సీజన్ నుండి హరితవిప్లవం ప్రారంభమైంది. ఆహారధాన్యాల ఉత్పత్తిని పెంచడం ఈ విప్లవం ఉద్దేశ్యం.
- 1966లో రెండవసారి మూల్యహీనీకరణ, కనీస పంటల మద్దతు ధర విధానం, ఇండియన్ టూరిజం డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ ఏర్పాటు ప్రారంభం.
- 1968లో నేషనల్ టెక్నాలజీ కార్పొరేషన్ ఏర్పాటు.
- 1969లో నారీమన్ కమిటీ సిఫార్సుల మేరకు లీడ్ బ్యాంక్ పథకం ప్రారంభమైంది.

12. రెండోసారి మూల్యహీనీకరణ జరిగిన సంవత్సరం
ఎ. 1966 జూన్ బి. 1967 జూలై
సి. 1968 ఆగస్టు డి. 1968 జూలై
జవాబు : ఎ

13. వార్షిక ప్రణాళికల (1966-69) కాలానికి గల మరొక పేరు :
ఎ. ప్లాన్ హాలిడ్ బి. పిగ్గి ప్రణాళిక
సి. ప్రణాళికా విశ్రాంతి డి. వైవన్నీ
జవాబు : డి

14. లీడ్ బ్యాంక్ పథకం ప్రారంభమైన సంవత్సరం
ఎ. 1966 బి. 1967
సి. 1968 డి. 1969
జవాబు : డి

15. వ్యవసాయ పంటల కనీస మద్దతు ధరల విధానం

ప్రారంభమైన సంవత్సరం
ఎ. 1968 బి. 1969
సి. 1966 డి. 1967

1. నాలుగవ పంచవర్ష ప్రణాళికా కాలంలో జరిగిన యుద్ధం?
ఎ. కార్గిల్ యుద్ధం బి. బంగ్లాదేశ్ విముక్తి యుద్ధం
సి. ఇండో-పాకిస్తాన్ యుద్ధం
డి. బి మరియు సి
జవాబు : డి

2. ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ ప్లానింగ్ బోర్డు ఏర్పడిన ప్రణాళిక
ఎ. రెండవ ప్రణాళిక బి. ఆరవ ప్రణాళిక
సి. నాలుగవ ప్రణాళిక డి. ఏడవ ప్రణాళిక
జవాబు :

3. నాలుగవ ప్రణాళిక ఈ కింది నమూనా ఆధారంగా రూపొందించబడింది.
ఎ. మహాలనోబిన్ నమూనా
బి. హోర్ట్-డోమర్ నమూనా
సి. అశోక్ కుమార్, అలెన్ మన్నె
డి. అశోక్ మెహతా నమూనా
జవాబు : సి

4. నాలుగవ ప్రణాళిక వైఫల్యానికి ప్రధాన కారణం
ఎ. చమురు ధరల పెరుగుదల
బి. బంగ్లాదేశ్ కాందిశీకల భారం
సి. 1971లో జరిగిన ఇండో-పాక్ యుద్ధం
డి. వైవన్నీ
జవాబు : డి

5. ఈ క్రింది అంశాలను, అవి జాతీయం చేయబడిన సంవత్సరముల ఆధారంగా జతపరచుము

జాతీయం చేయబడిన అంశము సంవత్సరము
1. 14 బ్యాంకుల జాతీయీకరణ ఎ. 1973
2. జిజిసి బి. 1969
3. పెట్రోలు సి. 1970
4. బొగ్గు డి. 1972

ఎ. 1-సి, 2-డి, 3-ఎ, 4-బి
బి. 1-బి, 2-డి, 3-సి, 4-ఎ
సి. 1-సి, 2-బి, 3-డి, 4-ఎ
డి. 1-ఎ, 2-సి, 3-బి, 4-డి
జవాబు : బి

నాలుగవ పంచవర్ష ప్రణాళిక (1969-1974) :

○ ఈ ప్రణాళిక 1969-70 నుండి 1973-74 వరకు కొనసాగింది. అశోక్ కుమార్, అలెన్, మన్నెల నమూనా ఆధారంగా డి.ఆర్. గార్గిల్ ఈ ప్రణాళిక ముసాయిదాను రూపొందించెను. సుస్థిర వృద్ధి, ఆర్థిక స్వావలంబన, గరిబీ హరావో మొదలైనవి ఈ ప్రణాళిక లక్ష్యాలుగా నిర్ణయించారు. ప్రణాళిక సంఘం అధ్యక్షులు ఇందిరాగాంధీ, ఉపాధ్యక్షులు డి.ఆర్. గార్గిల్.

○ ఈ ప్రణాళిక అంచనా వ్యయం రూ.15,902 కోట్లు కాగా వాస్తవంగా అయిన వ్యయం రూ.15,779 కోట్లు.

○ ఈ ప్రణాళికలో వ్యవసాయం, నీటి పారుదలకు అత్యధికంగా 28.3% నిధులను కేటాయించారు. పరిశ్రమలు మరియు ఖనిజాలపై 19.7%, రవాణా మరియు సమాచారంపై 19.5%, సాంఘిక సేవలపై 18.9% వ్యయం చేసారు.

○ ప్రణాళిక వృద్ధి లక్ష్యం 5.7% కాగా 3.3% వృద్ధి లక్ష్యాలు :

ధరల స్థిరత్వంతో కూడిన వృద్ధిని సాధించడం ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తిలో స్వయం సమృద్ధి సాధించి పిఎల్-480 కింద వాటి దిగుమతులను నిలిపివేయడం మిశ్రమ ఆర్థిక వ్యవస్థకు సంబంధించి ఏకీకృత ఆర్థిక విధానాలను రూపొందించడం అదనపు శ్రమతో ఆదాయాన్ని పెంచడం, ఉత్పత్తి వ్యవస్థను వేగవంతం చేయడం ద్వారా గ్రామీణ జనాభా మరియు ఆహార సరఫరా రంగానికి ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం.

4వ ప్రణాళిక-వివిధ కార్యక్రమాలు :

- హజారీ కమిటీ సిఫార్సుల మేరకు 14 వాణిజ్య బ్యాంకులను జూలై 14, 1969లో జాతీయం చేసారు. ఇదే సంవత్సరంలో సుభీమల్ దత్ కమిటీ సిఫార్సుల ననుసరించి ఎంఆర్ టిపి యాక్ట్ ను ఏర్పాటు చేసారు. తర్వాత ఈ చట్టాన్ని 1991లో నిలిపివేసి, ఈ చట్టం స్థానంలో కాంపిటీషన్ యాక్ట్ 2002ను రాఘవన్ కమిటీ నూచనల మేరకు ఏర్పాటు చేసారు.
- ఎంఆర్ టిపి కమిషన్ కు మొదటి అధ్యక్షుడుగా పి.సి. మహాలనోబిస్ 1970లో నియమింపబడ్డారు. 1970లో నేషనల్ డెయిరీ డెవలప్ మెంట్ బోర్డు ఏర్పాటు, పెట్రోల్ జాతీయం చేయడం, ఆపరేషన్ ఫ్లడ్ (పాల ఉత్పత్తుల పెంపు) మొదలైనవి ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి.
- 1971లో ఖాయాలపద్ద పరిశ్రమల పునరుద్ధరణ పథకం, ఈశాన్య రాష్ట్రాల అభివృద్ధి మండలి, గ్రామీణ పనుల పథకం మొదలైనవి ఏర్పాటు చేసారు.

ఆగ్రహానికి గురై ఆ దేశ సహాయంలో కోతపడడం కూడా ప్రణాళిక విఫలమవటానికి ఒక కారణం. అయినప్పటికీ ఈ ప్రణాళికలో అనేక గ్రామీణాభివృద్ధి పథకాల ఏర్పాటుతో పేదరిక నిర్మూలనకు, ఉపాధి అవకాశాల కల్పనకు దోహదపడిందని చెప్పవచ్చు. మొత్తానికి పారిశ్రామిక రంగంలో 9% వృద్ధిరేటును సాధించాలనే లక్ష్యం కలగానే మిగిలిపోయింది.

6. ఐదవ పంచవర్ష ప్రణాళిక యొక్క ప్రాథమిక లక్ష్యం
ఎ. శీఘ్ర పారిశ్రామికీకరణ
బి. ఆహారం-పని-ఉత్పాదకత
సి. పేదరిక నిర్మూలన డి. సమ్మిళిత వృద్ధి
జవాబు : సి

7. క్రింది ఏ పంచవర్ష ప్రణాళికను జనతా ప్రభుత్వం రద్దు చేసినది?
ఎ. ఏడవ ప్రణాళిక బి. ఐదవ ప్రణాళిక
సి. ఎనిమిదవ ప్రణాళిక డి. నాల్గవ ప్రణాళిక
జవాబు : బి

8. డి.పి.ఠార్ ఐదవ ప్రణాళికలో ఈ క్రింది ఏ కార్యక్రమాన్ని ప్రవేశపెట్టారు?
ఎ. నాబార్డ్ స్థాపన
బి. క్షామ పీడిత ప్రాంతాల అభివృద్ధి పథకం
సి. స్వచ్ఛ భారత్ అభియాన్
డి. కనీస అవసరాల కార్యక్రమం

9. ఐదవ ప్రణాళిక ఏ ప్రధానమంత్రి కాలంలో తిరస్కరించబడినది?
ఎ. రాజీవ్ గాంధీ బి. మొరార్జీ దేశాయ్
సి. చంద్రశేఖర్ డి. పి.వి. నరసింహారావు
జవాబు : బి

10. ఈ క్రింది అంశాలను జతపరచుము
ఎ. 20 సూత్రాల కార్యక్రమం 1. 1975 అక్టోబరు 2
బి. మొదటి జాతీయ జనాభా విధానం
2. 1975 జూలై 1
సి. అంతోదయ కార్యక్రమం 3. 1976
డి. ప్రాంతీయ గ్రామీణ బ్యాంకులు 4. 1977
ఎ. ఎ-2, బి-3, సి-4, డి-1
బి. ఎ-4, బి-3, సి-1, డి-2
సి. ఎ-4, బి-1, సి-2, డి-3
డి. ఎ-2, బి-4, సి-1, డి-3
జవాబు : ఎ

○ వివరణ: ఐదవ పంచవర్ష ప్రణాళిక (1974-1979) పి.ఎన్. హస్సర్ ఉపాధ్యక్షతన ప్రణాళికా సంఘం 1974-79 మధ్యకాలంలో ఈ ప్రణాళికను అమలు చేసింది. ప్రణాళికా సంఘం అధ్యక్షులు ఇందిరా గాంధీ, మొరార్జీదేశాయ్.

○ పేదరిక నిర్మూలన, స్వావలంబనకు ప్రాధాన్యమిస్తూ ఈ ప్రణాళికను సి. సుబ్రహ్మణ్యం, డి.పి.ఠర్లు రూపొందించారు.
○ ప్రణాళికలో పరిశ్రమలు, ఖనిజాలపై అత్యధికంగా 19.7% నిధులను కేటాయించారు. విద్యుత్పై 18.8% రవాణా, సమాచారంపై 17.4%, సాంఘిక సేవలపై 17.3% నిధులు కేటాయించారు.

లక్ష్యాలు :
1. పేదరిక నిర్మూలన, ఆర్థిక స్వావలంబన
2. ఉపాధి కల్పన. 3. నిత్యావసర వస్తువుల సేకరణ, పంపిణీ
4. వ్యవసాయ ఉత్పత్తి, రక్షణలో స్వావలంబన సాధించడం
5. స్థూల జాతీయోత్పత్తి మెరుగైన వృద్ధిని సాధించడం. దేశంలో 1975లో అత్యవసర పరిస్థితి విధించడం, 1977లో జనతా ప్రభుత్వం అధికారంలోకి రావడంతో 1978లో ఈ ప్రణాళికను ముగించారు.

ప్రాక్టీస్ ప్రశ్నలు

○ 1972లో జనరల్ ఇన్స్పూరెన్స్ కార్పొరేషన్ (జిఐసి) జాతీయం, వన్యప్రాణి సంరక్షణ చట్టం, మహారాష్ట్రలో ఉపాధి హామీ పథకం, గ్రామీణ నీటి సరఫరా పథకం మొదలైనవి ఏర్పాటు చేసారు.

○ భారతదేశంలో మొదటిసారిగా 1972-73లో విదేశీ వర్తక సంతులనంలో స్వల్పమిగులు (103 కోట్ల రూపాయల మిగులు) ఏర్పడింది. రెండవసారి 1976-77లో రూ. 69 కోట్లు మిగులు ఏర్పడింది. 1973లో భూగర్భ జలాల అభివృద్ధి కోసం డ్రాట్ ప్రోగ్రాం ఏరియా ప్రోగ్రాం (డిపిఎపి), గ్రామీణ ఉపాధికోసం క్రాష్ సీమ్ ఫర్ రూరల్ ఎంప్లాయ్ మెంట్ (సిఎన్ఆర్ఐ), మార్షిన్ ఫార్ ఫార్వర్డ్ అగ్రికల్చర్ లేబర్ ఇన్సెన్సివ్ (ఎమ్ఎఫ్ఎఎల్ఐ) ఏర్పాటు చేసారు. అదేవిధంగా 1972-73లో గ్రామీణ బలహీన వర్గాల వారికి సహాయం కోసం ఎంప్లాయ్ మెంట్ గ్యారంటీ సీమ్ (ఇజిఎస్), గ్రామాల్లో తాగునీరు కల్పించడం కోసం ఆక్సిలరేటెడ్ రూరల్ వాటర్ సప్లయ ప్రోగ్రాం (ఎఆర్డబ్ల్యుఎస్పి) ఏర్పాటు చేసారు.

○ 1974మే 18న రాజస్థాన్ లోని పోఖ్రాన్ లో అణు పరీక్ష నిర్వహించారు.

○ ఈ ప్రణాళికను విఫలమైన ప్రణాళికగా పేర్కొంటారు. ముఖ్యంగా పాకిస్తాన్ తో యుద్ధం, బంగ్లాదేశ్ శరణార్థుల సమస్య, పారిశ్రామిక అభివృద్ధి కోసం ఖర్చు చేయాల్సిన నిధులను యుద్ధం కోసం ఖర్చు చేయాల్సి రావడం మొదలైన ప్రతికూల పరిస్థితుల వల్ల ఈ ప్రణాళిక అనుకున్న లక్ష్యాలను సాధించటంలో విఫలమైనదని చెప్పవచ్చు. బుద్ధుడు నవ్యాడు అనే సంకేతంతో రాజస్థాన్ ఎడారిలోని పోఖ్రాన్ అణుపరీక్షలు నిర్వహించడం వల్ల అమెరికా

ఎం.అన్నారెడ్డి
సీనియర్ ఫ్యాకల్టీ
హనుమకొండ.

APPSC, TSPSC UPSC(Civils) Exams Special

INDIAN SOCIETY

○ ఫ్యామిలీ అనే పదం ఫేములస్ అనే రోమన్ పదం నుండి, ఫెమిలియా అనే లాటిన్ పదం నుండి వచ్చింది.

○ ఫేములస్ అంటే సేవకుడు, ఫెమిలియా అంటే కుటుంబం అని అర్థం.

○ కుటుంబం - వివాహ/రక్త సంబంధం ద్వారా బంధుత్వం కలిగి ఉన్నవారు అందరూ ఒకే ఇంట్లో నివసించడం.

○ కుటుంబం వ్యవస్థకి పునాది వివాహం - సామాజిక వ్యవస్థకి మూలం కుటుంబం

○ అంతర్జాతీయ కుటుంబ దినోత్సవం మే 15 కుటుంబ ఆవిర్భావ సిద్ధాంతాలు :

1. **సైరర్ వివాహ సిద్ధాంతము** - ప్లిన్ ప్రతిపాదించారు. లైంగిక ప్రక్రియలపైన నియంత్రణ లేకుండా ఉన్న పురాతన సమాజాల నుండి కుటుంబం ఆవిర్భవించింది.

2. **పితృ వంశీయ కుటుంబ సిద్ధాంతం** : అరిస్టాటిల్, ప్లేటో

దీనిని విస్తరించింది - హెన్రీ మెయిన్ పురుషుడు ఆధిక్యత వహిస్తాడు కావున మొదట ఏర్పడిన కుటుంబం ఈ రకానికి చెందినదే.

3. **మాతృవంశీయ కుటుంబ సిద్ధాంతం (మల్టీలీనియల్ ఫామిలీ థియరీ)** : బ్రిఫాల్డిన్ పురాతన సమాజాల్లో విచ్చలవిడి శృంగారం ద్వారా జన్మించిన పిల్లలకి బాధ్యత తల్లి మాత్రమే కుటుంబాన్ని ఏర్పర్చేది.

4. **పరిణామ సిద్ధాంతం (ఎవల్యూషన్ థియరీ)** : మోర్గాన్ పరిణామ క్రమంలో అనేక అంశాలు కుటుంబ ఆవిర్భావానికి తోడ్పడ్డాయి.

5. **ఏకపత్నీ సిద్ధాంతం (మోనోగమీ థియరీ)** : వెస్టర్ మార్క్

○ వెస్టర్ మార్క్ బుక్ - ద హిస్టరీ ఆఫ్ హ్యూమన్ మ్యారేజ్

○ ఈ సిద్ధాంతాన్ని బలపరిచింది చార్లెస్ డార్విన్, జుకర్మాన్, మలినోస్కీ

○ పురుషుడు తన అవసరాలు, కోరికలు తీర్చుకోవడానికి స్త్రీ సరిపోతుందని నమ్మకం.

6. **బహుభార్య సిద్ధాంతం (మల్టీవల్ ఫాక్టర్ థియరీ)** మైకెవర్, రాల్ఫ్ లింటన్లు ప్రతిపాదించారు. కుటుంబం ఏర్పాటుకు అనేక కారకాలు తోడ్పడును. ఉదా. : సెక్స్ (మైథునం), ప్రత్యుత్పత్తి, ఆర్థిక వ్యవస్థాపన.

కుటుంబం - ముఖ్య లక్షణాలు
○ సొసైటీ అనే గ్రంథంలో ఆర్.ఎమ్. మెకెవర్ కొన్ని లక్షణాలను వివరించారు.

1. విశ్వవ్యాపితం (యూనివర్సల్)
2. ఆప్యాయతాసూరాగాలు (ఎమోషనల్ బేసిస్)
3. అధ్యయన కేంద్రం (ఎడ్యుకేటివ్ రోల్)
4. పరిమితమైన ప్రమాణం (లిమిటెడ్ యూనిట్స్)
5. కేంద్ర స్థానం (స్ట్రాక్చియర్ పొజిషన్)
6. సభ్యుల మధ్య బాధ్యతాయుత తత్వం (సెన్స్ ఆఫ్ రెస్పాన్సిబిలిటీ ఎమాంగ్ ద మెంబర్స్)
7. సాంఘిక నియంత్రణ (సోషల్ రెస్ట్రెయిన్)
8. శాశ్వతత్వం - పరివర్తన (పర్సిస్టెన్స్ & ఛేంజ్)

1. **విశ్వ వ్యాపితం (యూనివర్సల్)** : కుటుంబాలు లేని మానవ సమాజం లేదు కుటుంబ వ్యవస్థ లేని కాలం లేదు కుటుంబ వ్యవస్థ సర్వకాలాల్లో సర్వత్ర వ్యాపించి ఉంది.

2. **ఆప్యాయతాసూరాగాలు (ఎమోషనల్ బేసిస్)** : కుటుంబ సభ్యులని రక్త సంబంధం, ప్రేమాను రాగాలు బంధిస్తాయి.

○ ఈ బంధాలు అన్ని ప్రాథమికంగా కుటుంబ సంస్కృతికి దోహదపడుతాయి.

3. **అధ్యయన కేంద్రం (ఎడ్యుకేటివ్ రోల్)** :

○ కుటుంబం మానవుని ప్రాథమిక పాఠశాల సమాజంలోని ప్రమాణాలని, ఆచార వ్యవహారాలని, సాంఘికరణం ద్వారా కుటుంబంలోనే నేర్చుకుంటారు.

○ నాగా, ముండా, ఒరాన్, గోండులలో విద్యాబుద్ధులు నేర్పించేది యువత నిద్రశాల

4. **పరిమితమైన ప్రమాణం (లిమిటెడ్ యూనిట్స్)** : ప్రపంచంలో అన్ని సామాజిక వ్యవస్థల (గోత్రం, రక్తసంబంధం) కన్నా కుటుంబం చిన్నది.

5. **కేంద్ర స్థానం (స్ట్రాక్చియర్ పొజిషన్)** : సమాజంలోని అన్ని సంస్థలలోను కుటుంబం కేంద్ర స్థానాన్ని వహిస్తుంది.

○ ప్రతివ్యక్తి ముందుగా కుటుంబంలో సభ్యుడుగానే పుడతాడు. తర్వాత సమాజంలో సభ్యుడవుతాడు.

6. **సభ్యుల మధ్య బాధ్యతాయుతతత్వం (సెన్స్ ఆఫ్ రెస్పాన్సిబిలిటీ ఎమాంగ్ ద మెంబర్స్)** :

○ సభ్యుల మధ్య ఉండే ప్రేమానురాగాలు తమ కుటుంబ సభ్యుల అభివృద్ధి కోసం బాధ్యతగా

○ సామాజిక నియంత్రణకి కుటుంబమే ప్రధానపాత్ర వహిస్తుంది. సంతానం రక్షణకి ఏర్పడిన ప్రాథమిక సమూహం వ్యక్తి సామాజికరణకి తోడ్పడుతుంది.

○ అన్యాయ సహకారం, పరస్పర మైత్రి, ధర్మాధర్మాలు మొదలైనవి కుటుంబం నేర్పిస్తుంది.

3. **ఆర్థిక విధులు (ఎకనామిక్ ఫంక్షన్స్)**
○ మానవుని ప్రాథమిక అవసరాలు తిండి, బట్ట, వసతి కుటుంబమే కల్పిస్తుంది.

○ ఆర్థిక భద్రతకి ప్రథమ సోపానం కుటుంబం, ఆస్తి, వారసత్వానికి సాధనం.

○ శ్రమ విభజన చేసేది కుటుంబం. ఉదా. : వయస్సు, లింగభేదం, అంతస్తు, అధికారం, బంధుత్వం. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే లైంగిక తృప్తి, సంతానోత్పత్తి, అనురాగం, సహజీవనం లేకపోతే సమాజం ఉండదు.

○ ఆర్థిక విధులు లేకుంటే జీవితమే ఉండదు. సంరక్షణ, పోషణ మొ.వి లేకుంటే సంస్కృతి

కుటుంబం (FAMILY)

పాటుపడతారు.

7. **సాంఘిక నియంత్రణ** :
○ నైతిక విలువలని, వ్యక్తిత్వాన్ని నేర్చును
○ ఇది సాంస్కృతిక వారసత్వ కేంద్రం
○ సామాజిక విధుల నిర్వహణలో కుటుంబం కట్టుబాట్లు, జానపద రీతులు, ఆంక్షలు, సాంఘిక ప్రమాణాల ద్వారా కుటుంబం వ్యక్తులని నియంత్రిస్తుంది.

○ మర్యాద ప్రకారం కుటుంబం సాంఘికరణకి ప్రాథమిక అవసరం.

8. **శాశ్వతత్వం - పరివర్తన (పర్సిస్టెన్స్ / ఛేంజ్)**
○ కుటుంబాన్ని ఒక సామాజిక వ్యవస్థగా తీసుకుంటే, అది మనిషి పుట్టినప్పటినుండి ఈనాటివరకు శాశ్వతంగా ఉన్న వ్యవస్థ.

○ పుట్టడం చనిపోవటం 'వివాహ సంబంధాల ద్వారా కొత్త సభ్యులు చేరడం ద్వారా కుటుంబం అనేది కొత్త పాత సభ్యుల ద్వారా నిత్య నూతనంగా పరివర్తన చెందుతుంది.

కుటుంబం - విధులు
○ సమాజ స్థాపన కొరకు బేసిక్ సమూహంగా ఏర్పడిన కుటుంబం ముఖ్యంగా 3 విధులను నిర్వహిస్తుంది.

1. **దైవిక విధులు : (బయోలాజికల్ ఫంక్షన్స్)**
○ వివాహ వ్యవస్థ వలన స్త్రీ పురుషులు లైంగిక తృప్తిని పొందుతూ, సాహచర్యాన్ని ప్రేమానురాగాలను తృప్తి పరుచుకుంటూ సంతానాన్ని కని, వారిని సంరక్షించి బాధ్యతాయుతమైన పౌరులుగా తీర్చిదిద్దతారు.

2. **సామాజిక విధులు : (సోషియోలాజికల్ ఫంక్షన్స్)**
○ సామాజిక నియంత్రణకి కుటుంబమే ప్రధానపాత్ర వహిస్తుంది. సంతానం రక్షణకి ఏర్పడిన ప్రాథమిక సమూహం వ్యక్తి సామాజికరణకి తోడ్పడుతుంది.

ఉండదు.

కుటుంబ నిర్మాణం (స్ట్రక్చర్ ఆఫ్ ఫామిలీ)
○ వివాహం, నివాసం, అధికారం, వంశానుక్రమం, వారసత్వ సంక్రమణం, సభ్యత్వం వంటి అంశాలు కుటుంబ నిర్మాణానికి కారణం.

1. **వివాహం (మ్యారేజ్)** : కుటుంబం యొక్క రూపములు, కుటుంబ వ్యవస్థ, వివాహ వ్యవస్థ పరస్పర సంబంధాల ద్వారా ఏర్పడతాయి.

ఉదా. : ఏక వివాహం, బహు భార్యత్వం, బహుభర్తృత్వం వల్ల కుటుంబాలు ఏర్పడతాయి.

2. **వంశానుక్రమం (డిసెంట్)** : వంశానుక్రమాన్ని బట్టి కుటుంబరూపం ఉంటుంది. పితృవంశీయ కుటుంబం, మాతృ వంశీయ కుటుంబం

3. **ద్వంద్వ వంశానుక్రమం** : బ్రెజిల్లో అపినయ అనే సమాజంలో స్త్రీ సంతానం అంతా మాతృవంశాలతో పురుష సంతానం అంతా పితృ వంశానుక్రమంతో గుర్తిస్తారని సోషల్ స్ట్రక్చర్ అనే గ్రంథంలో తెలిపినది - మర్డోక్.

నివాసం : నివాసపరంగా కుటుంబం 5 రూపాలలో ఉంటుంది. నివాసస్థల నిర్ణయం ఆయా సమాజాల ఆచారాల ప్రకారం జరుగుతాయి.

1. **పతిస్థానిక కుటుంబం (పాట్రిలోకల్ రెసిడెన్స్)** : వివాహం తర్వాత భర్త గృహంలో నివాసం. ఉదా. : ఒరాన్, హెహా, మనం.

2. **పత్నీ స్థానిక కుటుంబం (మాట్రిలోకల్ రెసిడెన్స్)** : భార్య గృహంలో నివాసం పెళ్ళి తర్వాత. ఉదా. :

ఖాసీలు
3. **మాతృ స్థానిక కుటుంబం (అవన్యులోకల్ రెసిడెన్స్)** : భర్త తన మేనమామ ఇంటి దగ్గర నివాసం ఏర్పాటు చేసుకుంటాడు వివాహం తర్వాత.

4. **ద్విస్థానిక కుటుంబం (బైలోకల్ రెసిడెన్స్)** : వివాహం తర్వాత భార్యభర్తల ఇద్దరి సమ్మతితో భార్య పుట్టింటికి/భర్త పుట్టింటికి గాని వెళ్ళి కాపురం చేస్తారు.

5. **సూత్ర స్థానిక కుటుంబం (నియోలోకల్ రెసిడెన్స్)** : ఎక్కడికి వెళ్ళకుండా వారికి వచ్చిన చోట కాపురం ఉదా. : చెంచులు.

4. **అధికారం : (అథారిటీ)**
కుటుంబరూపం అధికార నిర్ణయాన్ని బట్టి కూడా మారుతుంది.

మాతృమూలక కుటుంబం, పితృమూలక కుటుంబం

5. **వారసత్వ సంక్రమణం (ఇన్ హెరిటెన్స్)**
○ వారసత్వ సంక్రమణం వల్లే కుటుంబ నిర్మాణం జరుగుతుంది.

○ పితృ వంశీయ కుటుంబం. ఆస్తి తండ్రి నుండి వారసత్వంగా వస్తుంది. ఉదా. : సంతాల్, గోండ్, ఒరాన్, హెహా, చెంచు

○ మాతృ వంశీయ కుటుంబం. ఉదా. : ఖాసీలు

6. **సభ్యత్వం (మెంబర్షిప్)** : కుటుంబసభ్యులు ఎవరనేది నిర్ణయిస్తుంది. సభ్యత్వం ప్రకారం కుటుంబం 2 రూపాల్లో ఉంటుంది.

○ 1. ప్రాథమిక కుటుంబం (ప్రైమరీ ఫామిలీ) దీనికి ఇతర పేర్లు వ్యష్ట/కనిష్ట/ఏక/అణు/స్మాక్వియర్ ఉదా. : బిర్వార్, జమాంగ్, చెంచు, గోండు, సవరలు

2. **సమ్మిక కుటుంబం (కాంపోజిట్ ఫామిలీ)** : ప్రాథమిక కుటుంబంలోని సంతానం వివాహం అయితే అది సమ్మికగా మారును.

పుట్టింట్లో కూతురు ఉండాలా? కొడుకు ఉండాలా అనేది సమ్మిక కుటుంబ స్వరూపం పైన ఆధారపడి ఉంటుంది.

సమ్మికలో కుటుంబ సభ్యుల సంఖ్య ఎక్కువ.

సమ్మిక కుటుంబాల వర్గీకరణ

1. **విస్తృత కుటుంబం - 1.** ఏక స్థానిక కుటుంబం.
2. **ద్విస్థానిక కుటుంబం**
వతిస్థానిక విస్తృత కుటుంబం, పత్నీ స్థానిక విస్తృత కుటుంబం, మాతృ స్థానిక విస్తృత కుటుంబం

2. **బహు భార్యత్వ సమ్మిక కుటుంబం**

3. **బహు భర్తృత్వ సమ్మిక కుటుంబం**

1. **విస్తృత కుటుంబం : ఎక్స్టెన్డ్ ఫామిలీ**
2 **లేదా అంతకంటే ఎక్కువ తరాలు ఉంటారు.**

1. **పతిస్థానిక విస్తృత కుటుంబం (పాట్రిలోకల్ ఎక్స్టెన్డ్ ఫామిలీ)**
దీనిలో సోదరులు, వారి భార్యలు, పెళ్ళికాని పిల్లలు, పెళ్లైన పిల్లలు-వారి భార్యలు, సంతానం ఉంటారు. అందరి సంపాదన కుటుంబం కోసం వాడే అధికారం పెద్దకి ఉంటుంది.

దేశంలో గ్రామాల్లో బస్టిల్లో కనిపిస్తుంది.

2. **పత్నీ స్థానిక విస్తృత కుటుంబం : (మాట్రి లోకల్ ఎక్స్టెన్డ్ ఫామిలీ)**
దీనిలో ఒకరో, అక్కచెల్లెళ్ళు, వారి పెళ్ళికాని పిల్లలు, (ఆడ), వారి పిల్లలు ఉంటారు.

వారి భర్తలు, వారి బిడ్డల భర్తలు, వాళ్ళ మధ్య ఏర్పాటుతో ఉంటుంది. స్త్రీలలో పెద్దవారిదే అధికారం.

ఉదా. : కేరళ-నాయర్, అస్సాం, మేఘాలయ-ఖాసీ, గారో

Dr. P.Harish, Director
Perfect Academy,
Hyderabad

